

Riešenia HP zefektívňujú štátnu a verejnú správu

www.hp.sk

Možno už aj vy máte nový vodičský preukaz, ktorý si - na rozdiel od doterajších vyhotovení - môžete pokojne založiť do peňaženky medzi kreditné, či bankomatové karty. Má rovnaké rozmery a spĺňa požiadavky a odporúčania Európskej únie. Možno ste aj vy stretli s pojmom Štátnej pokladnice, ktorá spravuje všetky financie štátu, alebo ste počuli o pravidlách a povinnostiach fungovania jednotného európskeho colného priestoru. Uvedené služby fungujú aj vďaka najmodernejším technológiám, ktorých dodávateľom je spoločnosť Hewlett-Packard.

Zhotovovanie vodičských preukazov sa uskutocňuje na technologickej linke automaticky, spôsobom laserového gravírovania všetkých údajov, vrátane fotografie a podpisu na čistopis karty. Mimoriadny dôraz sa kladie na bezpečnostné opatrenia pri manipulácii s čistopismi kariet, aby nemohlo dôjsť k ich strate alebo zneužitiu.

SKÚSENOSTI SÚ DÔLEŽITÉ

Keď HP uspela vo výberovom konaní, musela urobiť analýzu prostredia. Na Slovensku prakticky nikto, ani zadávateľ projektu presne nevedel, ako by malo personalizačné centrum vyzeráť. Takže prvoradou úlohou bola implementácia "best practices", čiže najlepších skúseností, ktoré HP mala z iných projektov riešených v minulosti a kompatibilných s relevantnými štandardmi EÚ. A navyše ich spojiť so špecifikami, ktoré má každá krajina, Slovensko nevynechajúc.

Na vybavenie technologickej linky HP zvolila systém MPR5000 od firmy Datacard, ktorá je význam-

ným svetovým výrobcom tlačiarenskej a personalizačnej technológie. V základnej konfigurácii obsahuje duálny laserový modul, čo znamená, že personalizuje dve karty súčasne a zabezpečuje vysokú priepustnosť až 300 kariet za hodinu. Toto riešenie kombinácie dvoch laserov je jedinečné a na Slovensku ho použili kvôli zvýšeniu výkonnosti technologickej linky.

HP využila široké skúsenosti v riešení identifikačných kariet aj pri výbere typu polykarbonátovej karty, pretože tá sa skladá z viacerých odlišných vrstiev s rôznymi funkciami, ktoré bolo potrebné v spolupráci s dodávateľom prispôsobiť požiadavkám zákazníka, najmä pokiaľ ide o bezpečnostné kritéria.

VŠETKY DOKLADY NA KARTÁCH

Riadiacim mozgom celého personalizačného centra sú však informačné technológie, od osobných počítačov, cez servery Proliant na intelovskej báze, DOT.NET riešenie pre architektúru klient/server,

sieťové prepojenie až po softvér Production Management System, ktoré dodala HP. A nielen to. Vybraný tím špecialistov HP dokázal ponúknuť jedinečný implementačný harmonogram, o čom svedčí, že v priebehu piatich mesiacov inštalovali, otestovali a spustili do prevádzky celé personalizačné zariadenie, vrátane školenia personálu, odovzdania dokumentácie a podpory pri nábehu. V Národnom personalizačnom centre MV SR dnes zhotovujú 35-40 tisíc vodičských preukazov mesačne, avšak keď si to situácia vyžaduje, môže tento počet vzrásť až na 50 tisíc. Predpokladá sa, že v priebehu nasledujúcich piatich rokov bude vydaných 1,5 milióna európskych vodičských preukazov.

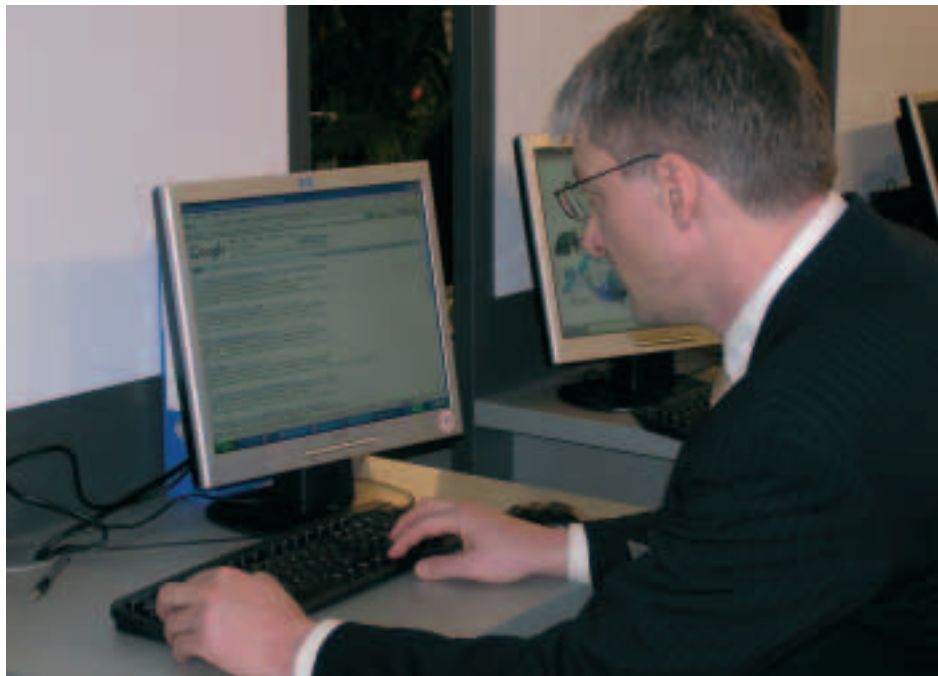
Slovensko v rámci plnenia smerníc Európskej únie čaká aj postupné prispôbovanie ďalších dokladov jednotným európskym štandardom a rozmerom, ako sú napríklad občiansky preukaz, povolenie na pobyt, zbrojný pas a ďalšie. Niektoré z nich budú vybavené čipom, ktorý bude nielen ďalším ochranným prvkom, ale bude obsahovať aj celý rad dôležitých údajov. Dodaná personalizačná technológia má už pripravený modul aj na riešenie takejto požiadavky.

PLNE ELEKTRONICKÁ BANKA

Len niečo vyše dva roky sa verejnosť stretáva s pojmom Štátnej pokladnice, ktorá spravuje všetky financie štátu. Mnohí si ju predstavujú ako honosnú kamennú budovu, v ktorej pobejú úradníci, prijímajú, rátajú a vydávajú bankovky a takto vlastne zabezpečujú chod štátu. Možno budú sklamaní, keď sa dozvedia, že nič také v skutočnosti nejestvuje a Štátna pokladnica je elektronická banka, podporená informačným systémom, ktorého generálnym dodávateľom bola HP. Teda namiesto podzemných trezorov plných peňazí je tam súbor viacerých serverov, aplikačných a databázových, ktoré spolu komunikujú, úložiská dát, diskové polia, záznamové mechanizmy na zálohovanie dát, ďalšie podporné systémy na platforme HP a na to všetko dohliada monitorovací systém v prostredí HP OpenView.

„Štátna pokladnica je dnes jediná plne elektronická banka na Slovensku,“ hovorí Ing. Tibor Szarvas, riaditeľ organizácie DataCentrum, ktorá zabezpečuje prevádzku jej informačného systému. „Je to

banka, ktorej klientmi sú všetky subjekty štátneho sektora, subjekty verejných a sociálnych fondov a do určitej úrovne aj vyššie územné celky, nie však mestá, obce a nimi zriadené organizácie. Do nej plynú všetky štátne príjmy vrátane daní a uhrádzajú sa výdavky, ktorými sa financuje fungovanie štátu“.

EFEKTÍVNE FINANCOVANIE ŠTÁTU

Sústredenie finančných prostriedkov takmer celého verejného sektora na jednom účte Štátnej pokladnice šetrí štátu veľa peňazí, pretože nemusí platiť poplatky komerčným bankám a získava na úrokoch. Navyše so Štátnou pokladnicou úzko spolupracuje Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity, čo umožňuje efektívne riadiť likviditu verejného sektora a dlhovú službu štátu, čím vznikajú ďalšie značné úspory. Štát sa takto dokáže lepšie pohybovať na finančných trhoch a obstarávať si tam potrebné zdroje. Takéto financovanie štátu je unikátne v celoeurópskom meradle.

Aby sa zabezpečila funkčnosť Štátnej pokladnice aj v prípade katastrofy väčšieho rozsahu, vzniklo rozhodnutie vybudovať záložné pracovisko vzdialené od sídla hlavného informačného systému. Záložný informačný systém, ktorý je kópiou hlavného systému, len s menšou výkonnosťou, opäť dodala HP. Keď padne rozhodnutie prejsť s činnosťou Štátnej pokladnice na záložné pracovisko, možno v určitom čase rozbehnúť všetky aplikácie tak, že klienti začnú komunikovať automaticky so záložným systémom. Súčasne je tam umiestnené aj záložné pracovisko Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity, ktoré môže pokračovať vo svojej činnosti.

UNIKÁTNY SLOVENSKÝ MODEL

Najdôležitejšia je však rýchlosť, s akou HP vzládla objednávku na vybudovanie záložného informačného systému. „Neviem, či sa vôbec doteraz podari-

lo niečo také v bankovom sektore. V priebehu len niečo vyše dvoch mesiacov bol celý systém dodaný, umiestnený, nainštalovaný a boli rozbehnuté jeho základné funkčné činnosti,“ mieni Tibor Szarvas, riaditeľ DataCentra.

Zahraniční experti z oblasti riadenia verejných financií a integrácie informačných systémov, ktorí navštívili DataCentrum skonštatovali, že informačný systém Štátnej pokladnice je skutočne nástrojom, ktorým štát dokáže sledovať a spravovať svoje financie. Ing. Szarvas k tomu dodáva, že „...aj keď HP zapojila svojich odborníkov a väčšina našich ľudí také niečo robila po prvý raz, informačný systém Štátnej pokladnice je unikátny! Dovoľte som sa, že na európskych fórach ho dokonca začínajú nazývať slovenským modelom.“

Aj keď riešenie bolo „dodávkou HP na kľúč“ pre Slovensko, môže sa stať inšpiratívnym pre iné krajiny, ktoré v niektorých oblastiach majú rovnaký prístup k riadeniu verejných financií.

JEDNOTNÝ COLNÝ PRIESTOR

Vstupom Slovenska do EÚ sa z našich hraničných priechodov s výnimkou Ukrajiny, vytratil colníci. Stali sme sa súčasťou jednotného európskeho colného priestoru, ktorého hlavným znakom je, že medzi členskými krajinami sa neuplatňujú nijaké clá a kvantitatívne obmedzenia pri obchodovaní, zatiaľ čo vo vzťahu k vonkajšiemu prostrediu, teda k tzv. tretím krajinám, sa uplatňujú rovnaké colné sadzby. Cestujúcim a podnikateľom sa život zjednodušil, ale colníkom pribudla povinnosť dodržiavať všetky pravidlá a postupy, ktoré sa v tomto jednotnom colnom priestore vyžadujú.

Jednou z týchto povinností je uplatňovanie Integrovannej tarify Spoločenstva (TARIC - Tarif Intégré Communautaire), čo je vlastne súhrn tarifnej (t. j. colnej) a obchodnej legislatívy, uplatňovanej na vonkajších hraniciach EÚ s tretími krajinami. Prispôbiť tento systém pravidlám EÚ znamená-

lo v prvom rade zriadiť si vlastnú databázu TARIC-u, ktorá by bola zrkadlovou kópiou 1:1 centrálnej databázy EÚ a prepojiť ju so systémom na spracovanie a evidenciu dovozných a vývozných colných deklarácií.

EXPERTI NAŠLI RIEŠENIE

Colná správa SR si vybudovala svoj TARIC už rok pred vstupom do EÚ, mala ho nainštalovaný a doplnený o tzv. národné opatrenia, čo sú napríklad DPH, spotrebné dane alebo obmedzenia na dovoz istých komodít a ďalšie. Systém tiež dokázal prijímať z centrálnej databázy TARIC-u dávkami, obsahujúce aktualizčné opatrenia. Zostávalo vyriešiť problém, ktorý sa ukázal ako najzložitejší: prepojiť náš Deklaračný systém s TARIC-om tak, aby každý colník dokázal jednoducho spracúvať Jednotné colné deklarácie s využitím všetkých údajov, ktoré poskytuje a súčasne vyžaduje Európska únia.

„Podarilo sa nám získať zdroje z programu PHARE a na základe toho bol vyhlásený tender na technickú asistenciu a pomoc pri vývoji časti integrovaného systému správy taríf. Víťazom sa napokon stala spoločnosť Hewlett-Packard Slovakia“, spomína Juraj Karkuš, vedúci oddelenia vývoja Colného informačného systému Colného riaditeľstva SR.

Na Slovensku sa však nedajú vždy nájsť dostatočne kvalifikovaní odborníci vo všetkých oblastiach. Výhodou nadnárodnej spoločnosti HP je, že disponuje dostatočnou databázou expertov. Ak potrebuje vyriešiť akúkoľvek problematiku, dokáže ich veľmi rýchle dostáť aj na Slovensko a vytvorí medzinárodný a najmä kvalitný tím. V tomto prípade spolupracovali odborníci z pobočiek HP a experti z Belgicka, Litvy, Írska a Poľska. Všetci spoločne odvedli veľmi dobrú prácu.

COLNÍCI DO EÚ BEZ PROBLÉMOV

Aký bol jej výsledok? Veľmi komplikovaný integrovaný informačný systém, ktorého kľúčovým prvkom je tzv. kalkulačný modul, čo je vlastne súbor zložitých výpočtov a pozostáva z mnohých podmienok, algoritmov a matematických vzorcov. Napriek zložitosti je práca so systémom jednoduchá. Ak chce napríklad podnikateľ doviezť určitý druh tovaru z krajiny mimo EÚ, vyplní formulár Jednotnej colnej deklarácie. Colník vloží údaje pomocou počítača do Deklaračného systému a v priebehu krátkeho času dostane na obrazovku výšku cla, ktoré je potrebné pri dovoze zaplatiť. Clo je vyrátané v súlade s európskou colnou legislatívou, ako aj s našimi národnými opatreniami.

Riešenie Colného informačného systému, ktoré je spoločným dielom tímov HP a Colnej správy vyhodnotili ako jedno z najlepších v desiatich nových členských štátoch EÚ a Slovensko bolo jednou z mála nových krajín, ktoré úplne bez problémov zvládli túto časť vstupu. Odvtedy uplynulo vyše roka a to je obdobie, za ktoré už možno hodnotiť. Podľa názoru Juraja Karkuša „...na systéme sa dá stále niečo zlepšovať a upravovať, čo je celkom samozrejmé, ale môžem konštatovať, že za ten rok naozaj fungoval spoľahlivo. Dôležité je, že robil presne to, čo sme od neho očakávali.“ ■